

Koronavirus

Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen

THL:n viikkoraportti 21/2020, 20.5.2020

Viikolla la-pe 9.-15.5. Suomessa todettiin 408 uutta tautitapausta, 7/100000 asukasta. Sairaalahoidossa oli ma 18.5. 117 koronapotilasta, joista 96 HYKS erityisvastuualueella.

Hallitus jatkoi rajoitusten purkamista avaamalla 14.5. alkaen varhaiskasvatustoimintaa ja palaamalla perusopetuksessa lähiopetukseen. Myös ulkoharrastuspaikkojen käyttöä sallittiin 14.5. alkaen, samalla kokoontumisrajoituksia lievennettiin. Schengen-sisärajojen ylitys työmatkaliikenteessä tuli sallituksi. Kirjastojen käyttöä avattiin jo 4.5. alkaen.

Koronaepidemialla näyttäisi olevan pelättyä pienemmät vaikutukset työikäisen väestön psyykkiseen hyvinvointiin. Epidemian vaikutuksista ollaan kuitenkin eri tavoin huolissaan. Yleisin huoli on, että läheinen ihminen saa koronavirustartunnan. Koronaepidemia on vaikuttanut työikäisten arkielämään monin tavoin. Yhteydenpito ystäviin ja sukulaisiin on vähentynyt ja yksinäisyyden tunne lisääntynyt. Myös elintavoissa on tapahtunut muutoksia, muun muassa napostelu ja univaikeudet ovat lisääntyneet.

Koronaepidemian taloudelliset vaikutukset aiheuttavat väestössä huolta ja epidemia on lisännyt alkaneita lomautuksia ja työttömyysjaksoja. Suurin kasvu lomautettujen määrissä ajoittui huhtikuun alkuun ja toukokuun aikana kasvu näyttää jo hidastuneen. Lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin.

Terveyspalveluissa ainakin osassa avopalveluja palvelujen käytön aallonpohja vaikuttaisi jääneen taakse, sillä viikkokohtaisten käyntien määrät eivät enää laske. Sosiaalihuollossa tilanne näyttää myös hieman aikaisempia viikkoa myönteisemmältä: pääsääntöisesti palvelutarpeiden kasvun arvioidaan rauhoittuvan. Toimeentulovaikeudet eivät näy vielä toimeentulotukihakemusten määrän kasvuna. Työttömyysturvahakemusten määrä sen sijaan on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.

Tässä viikkoraportissa:

- Sosiaalinen kanssakäyminen on vähentynyt – vaikutuksia myös elintapoihin – s. 3
- Työikäisten psyykkinen kuormitus ei näytä lisääntyneen – s. 4
- Koronaepidemia vaikutti unirytmiiin ja unen pituuteen – s. 6
- Koronavirusoirearvion verkkosivut löydettiin heti – s. 8

- Luottamus terveydenhuoltoon on pysynyt vahvana – s. 9
- Epidemia huolettaa, naiset huolestuneempia lastensa terveydestä kuin miehet – s. 9
- Lääkemääräysten uusimispyyntöjä tehtiin paljon maaliskuussa – s. 10
- Terveys- ja sosiaalihuollon palvelujen vastaanottokäyntejä jäänyt toteutumatta – s. 11
- Palvelutarpeiden kasvu näyttää rauhoittuvan sosiaalihuollossa – s. 12
- Toimeentulotuki- ja työttömyysturvahakemusten määrien kehityksestä – s. 14
- Lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin – s. 15
- Ennakoituja vaikutuksia kansantalouteen – s. 16

Viikkoraportin tietoja julkaistaan myös verkkosivulla: thl.fi/koronanvaikutukset

Viikkoraportin ovat toimittaneet:

Juha Honkatukia, tutkimuspäällikkö, THL

Vuokko Härmä, erikoissuunnittelija, THL

Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL

Laura Kestilä, tutkimuspäällikkö, THL

Jari Kirsilä, viestintäpäällikkö, THL

Kimmo Parhiala, yksikönpäällikkö, THL

Pekka Rissanen, tietoylijohtaja, THL

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi.

Väestön terveys ja hyvinvointi

Sosiaalinen kanssakäyminen on vähentynyt – vaikutuksia myös elintapoihin

Koronaepidemia ja sen rajaamistoimet ovat vaikuttaneet monella tavoin ihmisten arkielämään. Erityisesti sosiaalinen kanssakäyminen on vähentynyt. Reilu 60 prosenttia työikäisistä kertoo, että yhteydenpito ystäviin ja sukulaisiin on vähentynyt. Joka kolmas kokee, että läheisyyden tunne muihin ihmisiin on vähentynyt ja yksinäisyyden tunne lisääntynyt. Vastaajista 41 prosenttia kertoo toiveikkuuden tulevaisuuden suhteen vähentyneen ja naiset kokevat näin hieman miehiä useammin.

Koronaepidemian vaikutukset arkielämään.

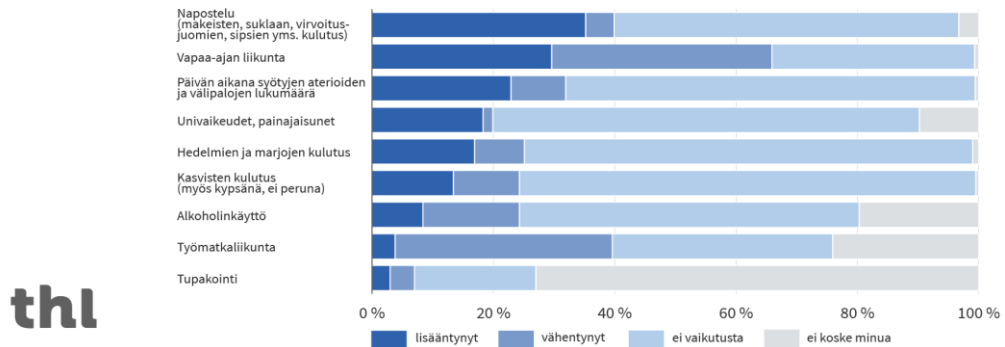
Koronaepidemiolla on ollut vaikutuksia myös työikäisten elintapoihin. 35 prosenttia kertoo erilaisen herkkujen napostelun lisääntyneen. Kasvisten, hedelmien ja marjojen kulutuksessa sekä alkoholinkäytössä vastaajat kertovat useammin terveyden kannalta suotuisista muutoksista kuin epäsuotuisista, mutta suurin osa kokee, ettei näissä elintavoissa ole tapahtunut muutoksia.

Vastaajista 18 prosenttia kokee aiempaa enemmän univaikeuksia ja painajaisunia. Naisilla univaikeudet ja painajaisunet ovat yleistyneet hieman miehiä enemmän.

Vastaajista 36 prosenttia kertoo vapaa-ajan liikunnan vähentyneen, mutta toisaalta lähes yhtä suuri osuus – 29 prosenttia – sanoo sen lisääntyneen. Naisilla vapaa-ajan liikunnan terveyden kannalta suotuisat muutokset ovat hieman yleisempiä kuin miehillä.

Koronaepidemia ja rajaamistoimet ovat vaikuttaneet elintapoihin jonkin verran

Tutkimuksen* mukaan esim. napostelu ja univaikeudet ovat lisääntyneet.

thl

#koronavirus

* Tulokset perustuvat 1384 vastaukseen, jotka saatu 28.4.-13.5. välisenä aikana, osa koronaepidemian serologista väestötutkimusta.

Lähde: THL 2020

Koronaepidemian vaikutukset elintapoihin.

Tulokset selviävät THL:n serologisesta väestötutkimuksesta, johon kuuluu viikoittain toteutettava kysely. Kyselytutkimuksella selvitetään koronaepidemian ja sen rajaamistoimien vaikutuksia laajasti väestön terveyteen ja hyvinvointiin. Yllä esitetyt tulokset perustuvat niiden 1384 henkilön vastauksiin, jotka vastasivat kyselyyn 28.4.–13.5.2020.

Tarkemmin tiedonkeruusta sivulla [Väestötutkimuksen kysely](#).

Työikäisten psyykinen kuormitus ei näytä lisääntyneen

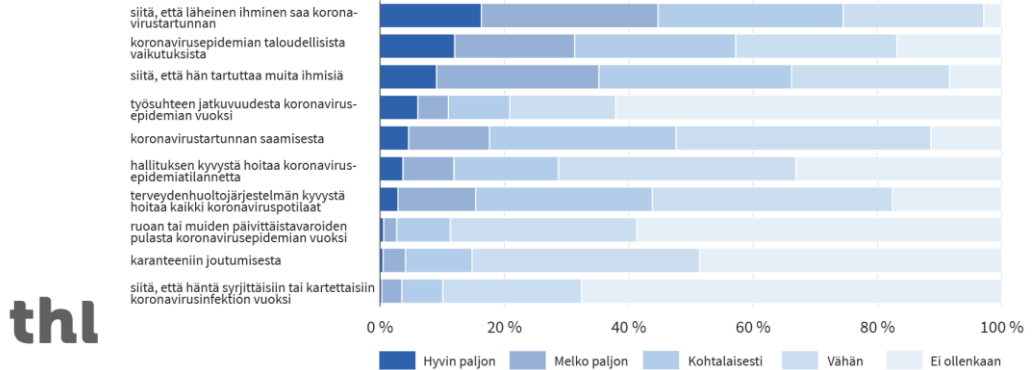
Koronaepidemialla näyttää olevan pelättyä pienemmät vaikutukset väestön psyykkiseen hyvinvointiin. Moni on eri tavoin huolissaan koronan vaikutuksista, mutta poikkeustilanne ja siihen liittyvät huolet eivät ole johtaneet mielenterveyshäiriöiden yleistymiseen työikäisillä. Tämä käy ilmi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tiedonkeruusta, jossa selvitetään koronaepidemian ja sen rajaamistoimien vaikutuksia väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Yleisin huolenaihe on, että läheinen ihminen saa koronavirustartunnan: 46 prosenttia vastanneista ilmoitti olevansa hyvin tai melko paljon huolissaan asiasta. Vastaajista 35 prosenttia oli melko tai hyvin paljon huolissaan siitä, että itse tartuttaisi muita, ja 31 prosenttia vastaavasti huolissaan koronavirusepidemian taloudellisista vaikutuksista. Oma koronavirustartunta oli vasta neljännes yleisen huolenaihe (18 prosenttia).

Huoli terveydenhuoltojärjestelmän kyvystä hoitaa kaikki koronaviruspotilaat tai hallituksen kyvystä hoitaa koronavirusepidemiatilannetta oli vähäisempää kuin henkilökohtaiseen elämään liittyvät huolet. 15 prosenttia vastaajista koki melko tai hyvin paljon huolta terveydenhuoltojärjestelmän kyvystä hoitaa kaikki koronaviruspotilaat. Vain 11 prosenttia oli vastaavasti huolissaan hallituksen kyvystä hoitaa koronavirusepidemiatilannetta.

Eniten huolta koetaan läheisistä, terveydenhuoltojärjestelmään luotetaan

Koronaepidemian väestötutkimuksessa* kysyttiin, onko vastaaja ollut huolissaan

thl

#koronavirus

* Tulokset perustuvat 28.4.–4.5.2020 saatuihin 816 vastaukseen.

Lähde: THL 2020

Koronaepidemian vaikutukset huoliin.

Joka kymmenes työkäinen koki merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta. Kaksi vuotta sitten toteutetussa FinSote-tutkimuksessa psyykkisen kuormittuneisuuden yleisyys oli 12 prosenttia, joten poikkeustilanne ja siihen liittyvät huolet eivät ainakaan toistaiseksi näytä johtaneen mielen-terveyshäiriöiden yleistymiseen työkäisillä. Tietoa rajoitustoimien vaikutuksesta yli 70-vuotiaisiin ei kuitenkaan tiedetä, sillä he eivät ole mukana tutkimusotoksessa. Psyykinen kuormittuneisuus oli naisilla hieman miehiä yleisempää ja 18–50-vuotiailla hieman yleisempää kuin yli 50-vuotiailla.

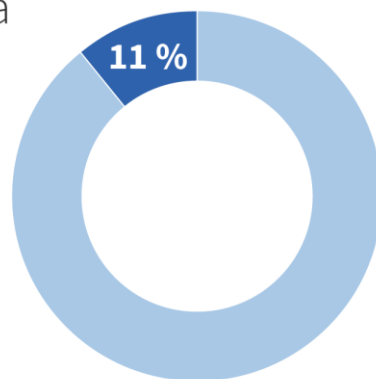
Joka kymmenes työkäinen on kokenut merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta

Psyykinen kuormittuneisuus oli naisilla hieman miehiä yleisempää.

Kuormittuneisuus oli myös 18–50-vuotiailla hieman yleisempää kuin yli 50-vuotiailla.

thl

#koronavirus

Psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitettiin MHI-5 -kysymyspatterilla. Katkaisukohtana pistemäärä 52, jolloin 52 tai sen alle pistettä saavilla on jo kliinisesti merkittävää psyykkistä kuormittuneisuusoireilua. Tarkastelussa ovat skaalatun pistemäärän enintään 52 pisteen vastanneiden osuus.

Lähde: THL 2020

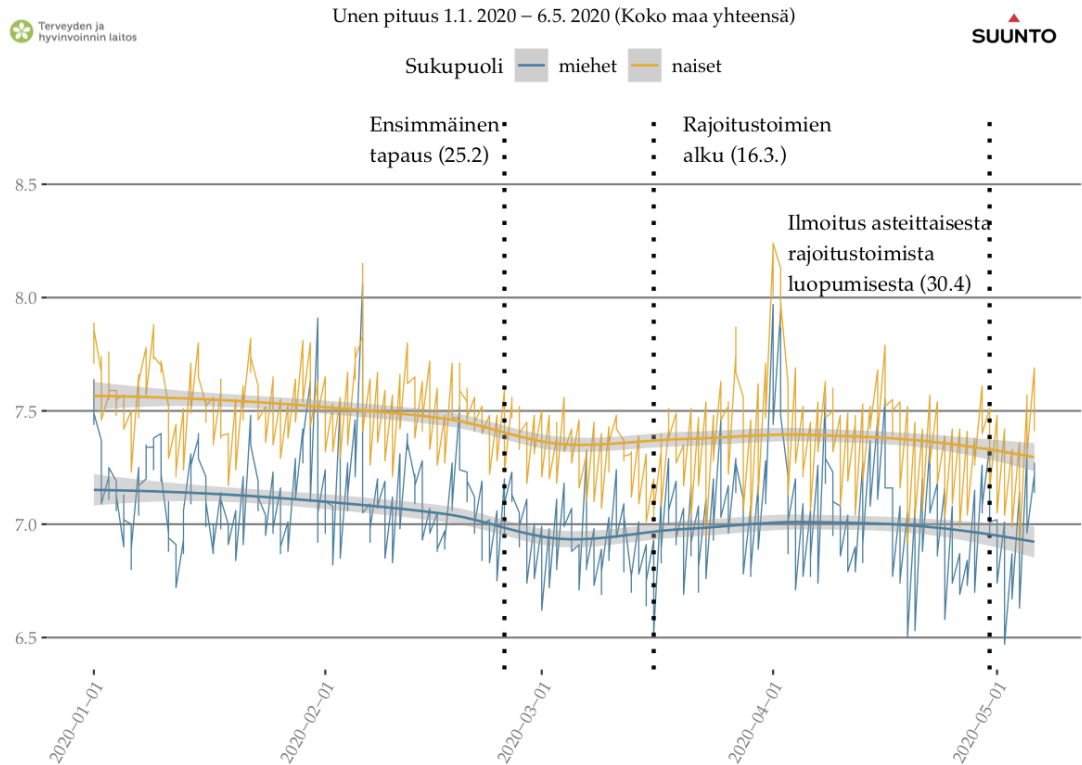
Työkäisen psyykinen kuormittuneisuus koronaepidemian aikana.

Tiedonkeruu toteutetaan osana koronaepidemian serologista väestötutkimusta. Yllä esitetyt tulokset perustuvat niiden 816 henkilön vastauksiin, jotka vastasivat kyselyyn 28.4.–4.5.2020.

Tarkemmin tiedonkeruusta sivulla [Väestötutkimuksen kysely](#).

Koronaepidemia vaikutti unirytmiin ja unen pituuteen

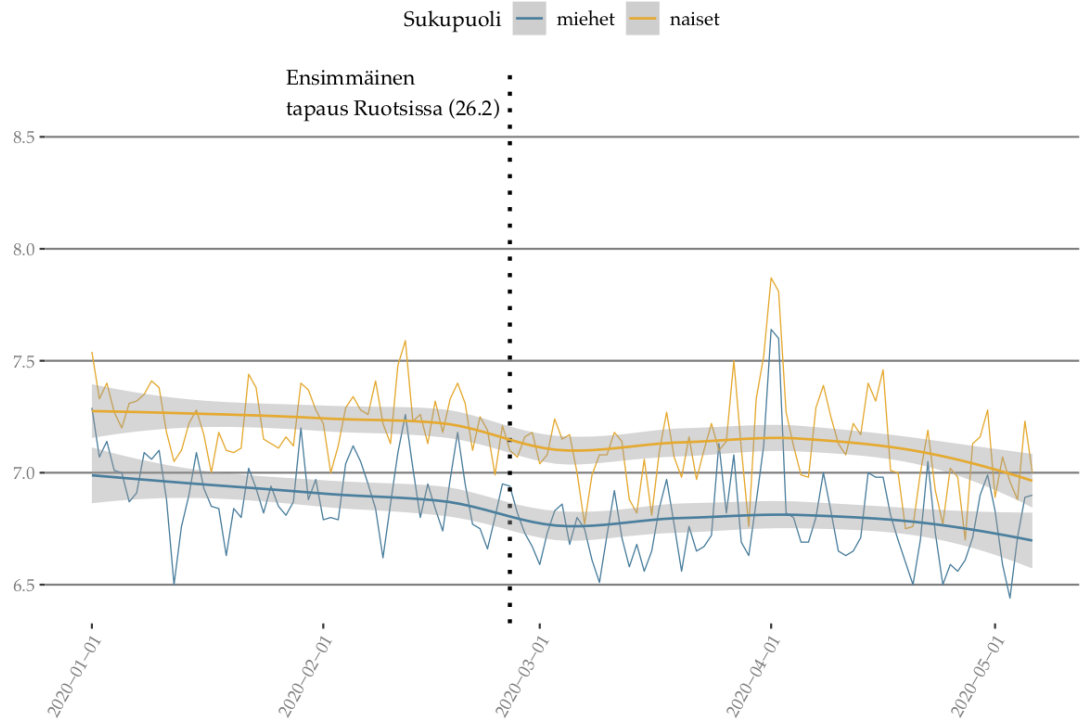
Suomalaisten unen pituutta ja laatua seurattiin tämän vuoden alusta Suunto Oy:n älykellojen käyttäjillä. Unen pituudessa on jonkin verran vuodenaikaista vaihtelua, ja vaikka unen pituudessa näyttäisi sekä miehillä että naisilla olevan selkeä notkahdus ensimmäisen Suomessa todetun koronarustautitapauksen jälkeisinä viikkoina, saattaa tämä notkahdus olla sattumaakin.

Lähde: Suunto Oy & Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Unen pituus (tuntia) miehillä ja naisilla Suomessa 1.1.–6.5.2020. Päivitetty 19.5.2020.

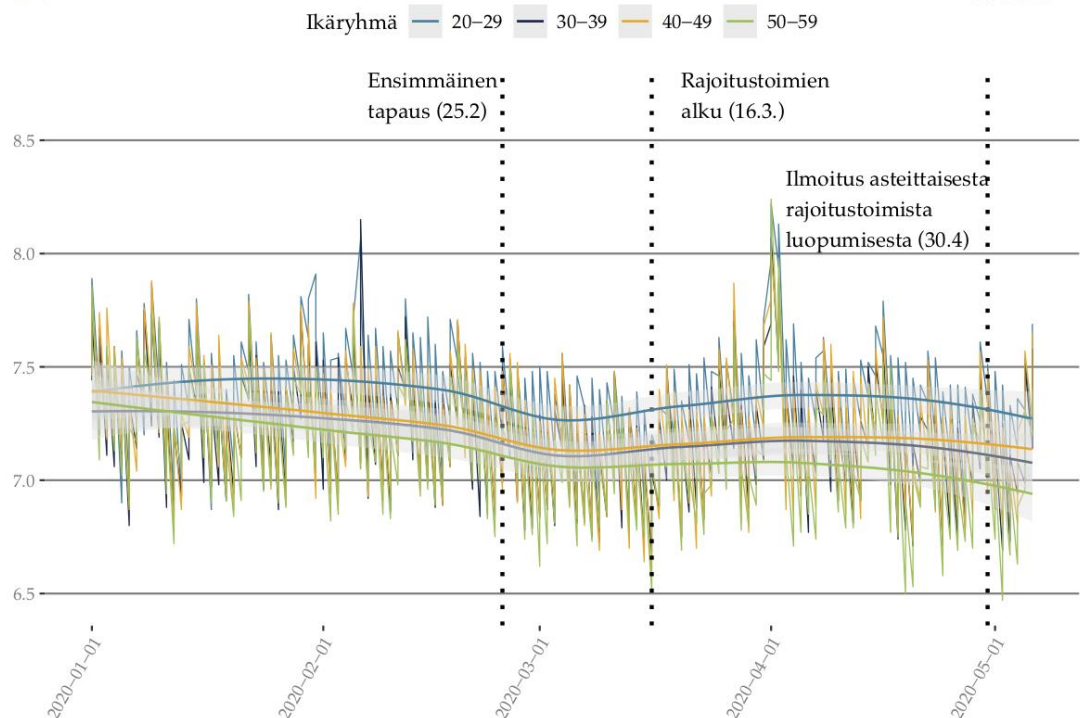
Kun unen pituutta tarkasteltiin vuoden alusta ruotsalaisilla Suunto Oy:n älykellojen käyttäjillä, on tulos varsin samankaltainen. Epidemian kehityskulku on myös ollut näissä kahdessa maassa hyvin samankaltainen. Ensimmäisen todetun tautitapauksen jälkeen uni näyttäisi notkahtaneen lyhyemmäksi, ja pääsiäisen jälkeen unen pituus näyttää jääneen lyhyemmäksi.

Lähde: Suunto Oy & Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Unen pituus (tuntia) miehillä ja naisilla Ruotsissa 1.1.–6.5.2020. Päivitetty 19.5.2020.

Suomessa vanhimman ikäryhmän unen lyheneminen näyttää jääneen pysyvämmäksi kuin nuoremmissa. Nuorimmassa ikäryhmässä unen pituus on palannut lähemmäksi pituutta, joka edelsi ensimmäistä koronavirustautitapausta.

Lähde: Suunto Oy & Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Kuvio edellisellä sivulla. Unen pituus (tuntia) ikäryhmittäin 20–59-vuotiailla suomalaisilla Suunto Oy:n älykellojen käyttäjillä 1.1.-6.5.2020. Päivitetty 19.5.2020.

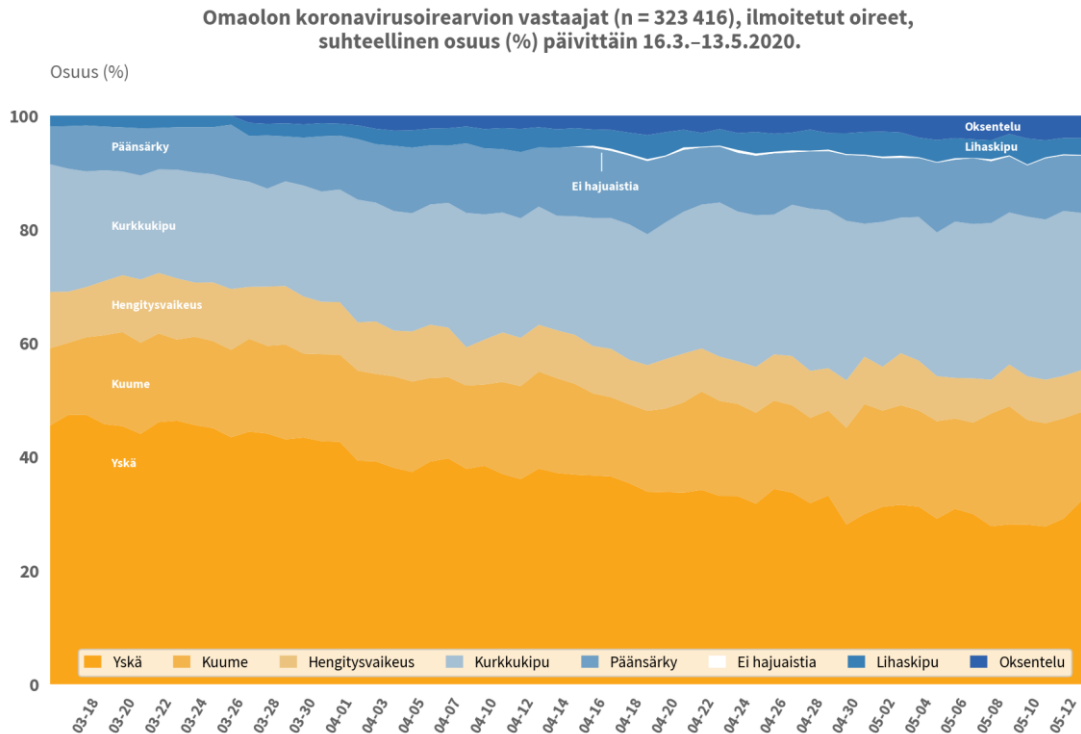
Unen pituuden muutosten lisäksi, myös unirytmii näyttää tutkittavilla myöhästyneen ensimmäisen Suomessa todetun tautitapauksen jälkeen. Heräämisen siirtyminen myöhemmäksi aamuun on näyttänyt jatkuvan sekä rajoitustoimien että niiden osittaisen purkamisilmoituksen jälkeen. Muutos on ollut miehillä ja naisilla samankaltainen. Myös nukahtaminen on selkeästi siirtynyt myöhemmäksi iltaan.

Suomalaisten unen pituudessa aktiivisuuttaan mittaavilla henkilöillä tämän kevään aikana havaitut muutokset voivat olla vuodenaikaisvaihtelua tai sattumaa. Selkeä notkahdus lyhyempiin yöuniin ensimmäisen tautitapauksen uutisoinnin jälkeen saattaa kuitenkin olla myös seuraus psyykkisen stressin ja kuormittuneisuuden voimistumisesta. Rajoitustoimien alku näyttäisi ajallisesti osuvan yhteen myös unirytmien muutoksiin siten, että niillä henkilöillä, jotka seuraavat untaan älykelloilla, herääminen näyttää siirtyneen myöhemmäksi aamuun hiihtolomaviikoilla ja selkeämmin rajoitustoimien alettua. Myös nukahtaminen näyttää heillä siirtyneen myöhemmäksi iltaan rajoitustoimien alettua. Siten unijakso on viivästynyt ja iltavirkkuus voimistunut rajoitustoimien alkamisen jälkeen.

Koronavirusoirearvion verkkosivut löydettiin heti

Valtakunnallinen Omaolo-palvelujen koronavirusoirearvio julkaistiin verkossa 16.3.2020 Koronavirusoirearvioita tehtiin 35 955 palvelun avautumisviikon tiistaina 17.3.2020 ja 24 304 keskiviikkona 18.3.2020. Sen jälkeen koronavirusoirearvioita on tehty 3000-4000 päivittäin. Ensimmäisten 60 päivän aikana (16.3.-15.5.2020) tehtiin kaikkiaan 329 695 koronavirusoirearviota.

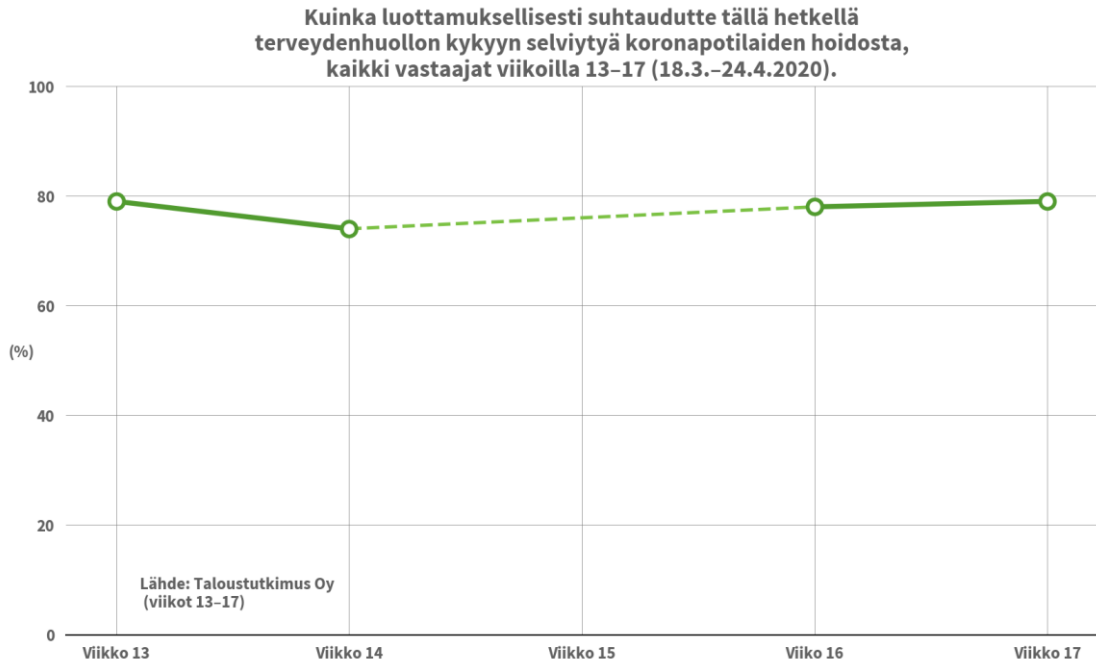
[Koronavirustaudin oirearvio.](#)

Omaolo-palvelussa koronavirusoirearvion tehneiden ilmoittamat oireet (%) kaikista päivittäin ilmoitetuista oireista 16.3.-15.5.2020. Päivitetty 19.5.2020.

Luottamus terveydenhuoltoon on pysynyt vahvana

Suomalaisista kolme neljästä on erittäin tai melko luottavaisia terveydenhuollon kykyyn selviytyä koronavirustautiin sairastuneiden potilaiden hoidosta. Koko väestön tasolla tämä luottamus ei ole juuri muuttunut viiden viikon seuranta-aikana. Luottamus terveydenhuoltoon oli eri ikäryhmissä hyvin samanlainen. Tulokset käyvät ilmi Taloustutkimuksen satunnaisotannalla viikoittain eri henkilöille tehtyihin puhelinhaastatteluihin.

Epidemia huolettaa: naiset kaksi kertaa huolestuneempia lastensa terveydestä kuin miehet

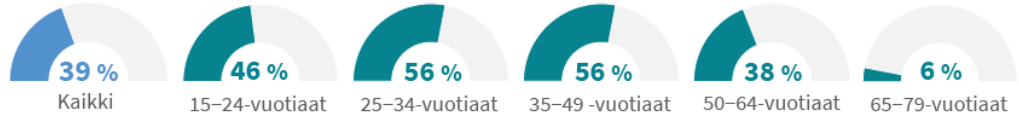
Suomalaiset ovat huolissaan omasta, omien lastensa ja (iso)vanhempiensa terveydestä, käy ilmi viikoittain tehdyissä puhelinhaastatteluissa. Vastaajista keskimäärin neljä kymmenestä oli erittäin tai melko huolissaan vanhempiensa tai isovanhempiensa terveydestä, yksi viidestä oli huolissaan lastensa ja noin joka kuudes omasta terveydestään.

Naiset olivat seurantaviikkojen aikana hiukan huolestuneempia omasta terveydestään (17 %) kuin miehet (12 %), mutta selvästi huolestuneempia lastensa terveydestä (23 %) kuin miehet (14 %). Huoli lasten terveydestä kasvoi suhteellisen tasaisesti iän myötä. Pääkaupunkiseudulla oltiin lasten suhteen harvemmin (12 %) huolissaan kuin muualla Suomessa (14 - 22 %). Useimmiten oltiin huolissaan vanhempien tai isovanhempien terveydestä.

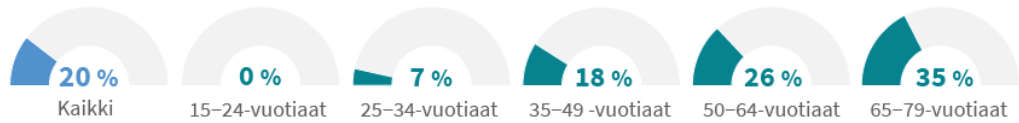
Huolestuminen kasvoi hieman viikkojen 13 ja 14 välillä, mutta väheni jälleen viikkojen 14 ja 17 välillä. Tulokset perustuvat Taloustutkimuksen satunnaisotannalla viikoittain eri henkilöille tehtyihin puhelinhaastatteluihin.

Osuus suomalaisista, jotka kantavat huolta läheisistä tällä hetkellä*

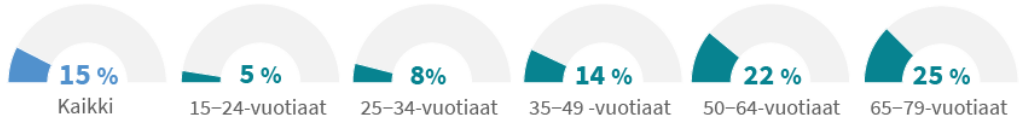
Huoli vanhempien/isovanhempien terveydestä (erittäin tai melko paljon %-osuus)

Huoli lasten terveydestä (erittäin tai melko paljon %-osuus)

Huoli omasta terveydestä (erittäin tai melko paljon %-osuus)

thl

#koronavirus

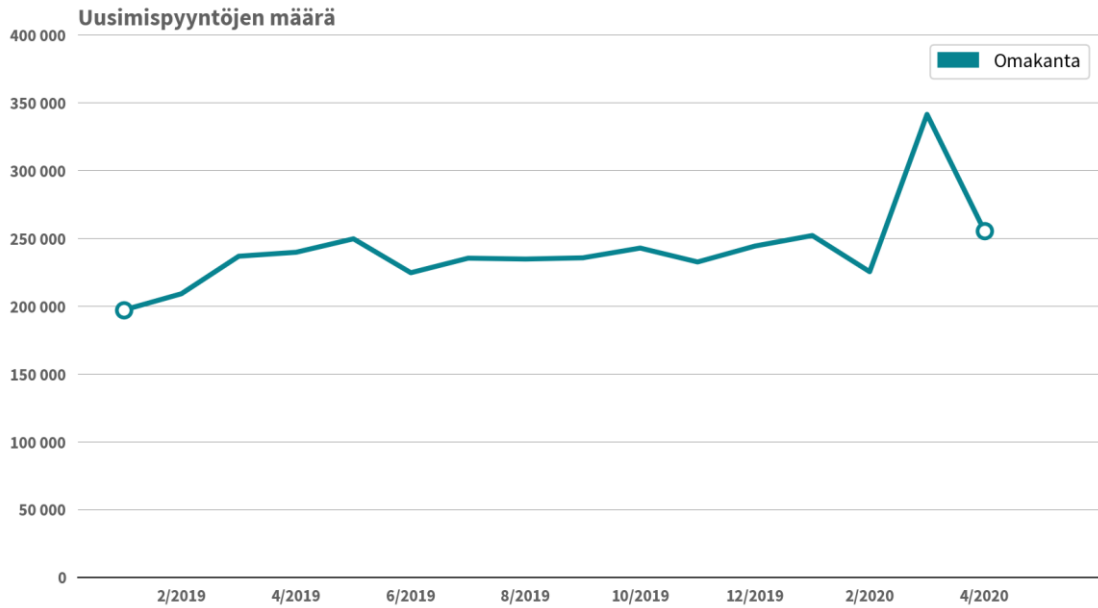
* koskee viikkoja 14–16

Lähteet: Taloustutkimus, THL 2020

Lääkemääräysten uusimispyyntöjä tehtiin poikkeuksellisen paljon maaliskuussa

Valtakunnallisissa Kanta-palveluissa on 18.11.2015 alkaen ollut mahdollista lähettää terveydenhuoltoon pyyntö uusien sähköinen lääkemääräys. Tällainen pyyntö on voitu lähettää sähköisestä lääkemääräyksestä, josta on jo tehty yksi lääkeosto apteekissa.

Omakannan kautta lääkemääräysten uusimispyyntöjä lähetettiin terveydenhuoltoon poikkeuksellisen paljon maaliskuussa 2020. Päivittäistietojen perusteella huhtikuussa palattattiin tavanomaiselle uusimispyyntöjen lähettämisen tasolle.

Omakannasta lähetetyt sähköisten lääkemääräysten uusimispyynnöt kuukausittain. Lähde: Kela, Kanta-palvelut

Palvelut

Terveys- ja sosiaalihuollon vastaanottokäyntejä jäänyt toteutumatta

THL:n kyselytutkimuksen mukaan joka kymmenes työikäinen kertoo käyneensä vastaanotolla pitkäaikaissairauden vuoksi ja joka neljäs muusta syystä maaliskuun 2020 alun jälkeen. Alustavien tulosten perusteella näyttää siltä, että suunnitellut käynnit ovat osittain jääneet toteutumatta. Hammashoitoa tarvinneista 59 prosenttia kertoo, että on itse perunut tai siirtänyt vastaanottoajan tai se on tehty palvelunjärjestäjän toimesta. Vastaavasti 37 prosentilla on jäänyt toteutumatta neuvola- tai vastaava käynti lapsiperhepalveluissa pääosin siksi, että henkilö itse oli perunut tai siirtänyt vastaanottoajan.

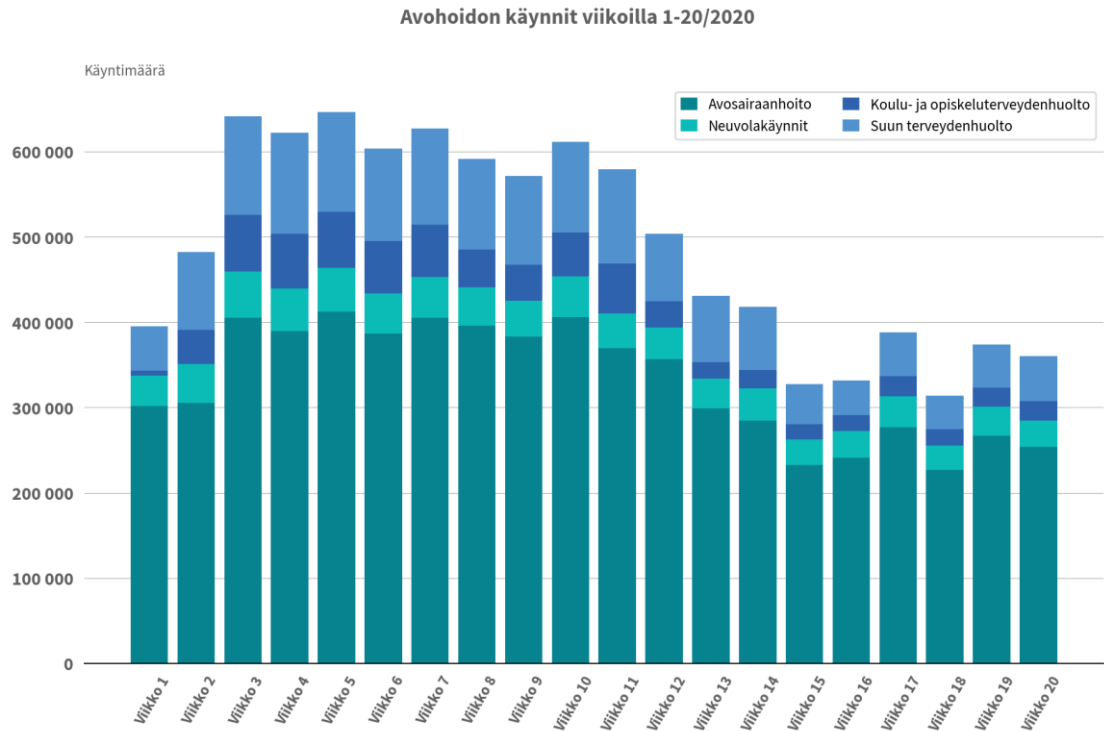
Mielenterveyspalveluita tarvinneista 25 prosenttia kertoo, ettei suunniteltu käynti toteutunut joko siksi, että henkilö itse on perunut tai siirtänyt ajan tai se on peruttu palvelunjärjestäjän toimesta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttö.

Tulokset selviävät THL:n serologisesta väestötutkimuksesta, johon kuuluu viikoittain toteutettava kysely. Kyselytutkimuksella selvitetään koronaepidemian ja sen rajaamistoimien vaikutuksia laajasti väestön terveyteen ja hyvinvointiin. Yllä esitetyt tulokset perustuvat niiden 1384 henkilön vastuksiin, jotka vastasivat kyselyyn 28.4.–13.5.2020.

Tarkemmin tiedonkeruusta sivulla [Väestötutkimuksen kysely](#).

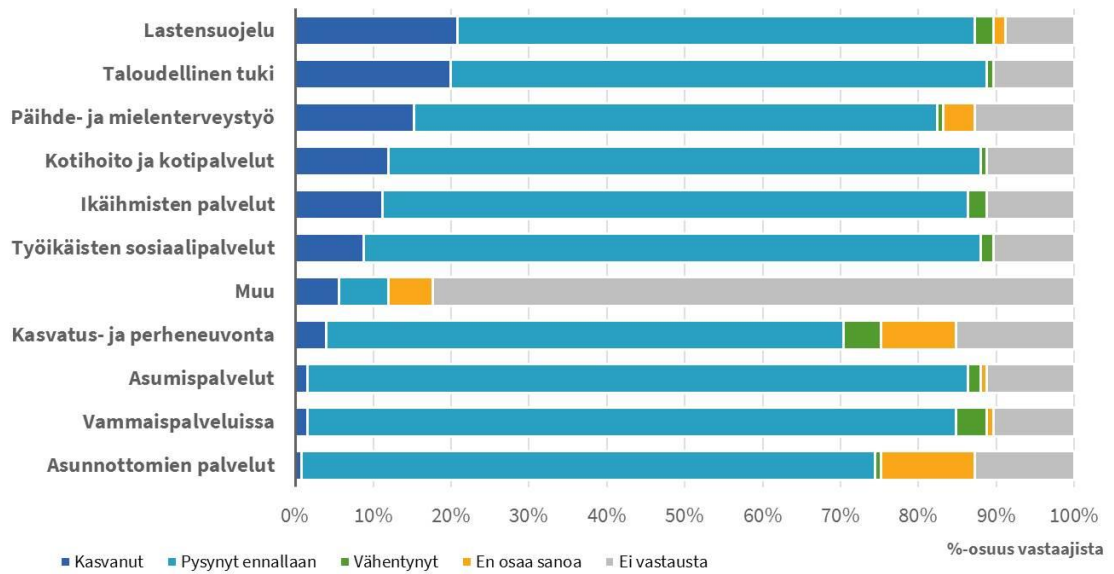
Avohoidon käynnit viikoilla 1-20. Lähde: THL, Avohilmo.

Rekisteripohjaisessa tarkastelussa havaitaan, että käyntimäärät ovat vähentyneet selvästi viikon 11 jälkeen. Alkuvuonna kuviossa esityissä palveluissa tehtiin viikoittain noin 600 000 käyntiä, mutta alimmillaan palvelujen käyttö on pudonnut lähes puoleen alkuvuoden tasosta. Osa tiedoista päivittyy viiveellä, joten viimeisten viikkojen luvut voivat vielä nousta.

Palvelutarpeiden kasvu näyttää rauhoittuvan sosiaalihuollossa

Sosiaalihuollon tilannekuvakyselyn mukaan tilanne kunnissa vaikuttaa olleen viikolla 19 hieman aikaisempia viikkoja parempi. Pääsääntöisesti palvelutarpeiden kasvu näyttää rauhoittuvan. Toisaalta oli viitteitä myös siitä, että esimerkiksi kasvatus- ja perheneuvolan palvelujen kysyntä on saattanut alkaa kasvaa. Tätäkin muutosta voidaan pitää myönteisenä, koska edellisillä viikoilla useissa kunnissa kannettiin huolta siitä, että perheet eivät uskalla hakea apua ajoissa. Voikin olla niin, että ihmiset alkavat hakeutua palvelujen piiriin aiempaa paremmin.

Muutokset palveluntarpeessa

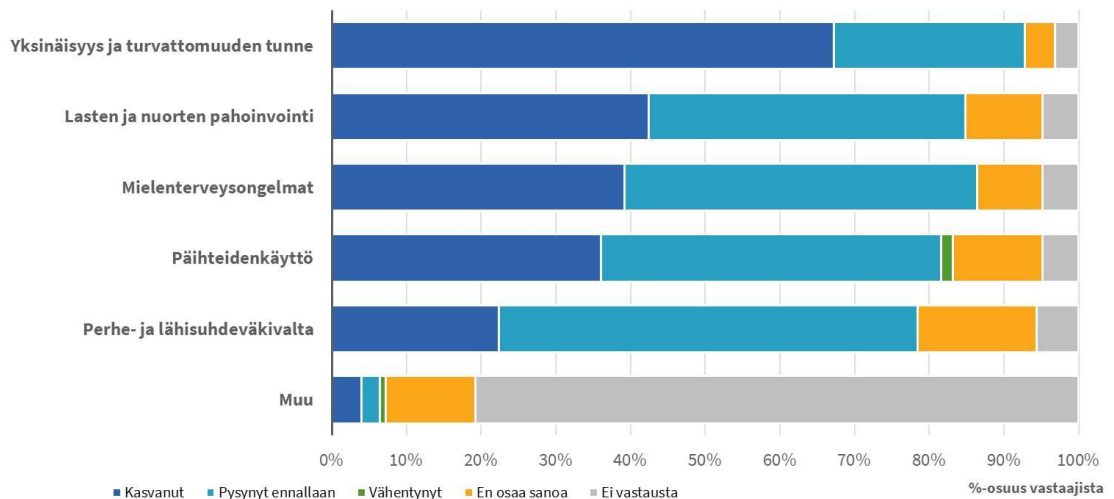

Lähde: Kuntien sosiaalihuollon tilannekuvakysely, STM THL

Viikolla 19 sosiaalihuollon palveluissa havaitut muutokset palvelutarpeissa. Päivitetty 20.5.2020.

Yhteiskunnallisten ilmiöiden osalta on havaittavissa myönteistä kehitystä. Yksinäisyys ja turvattomuuden tunne korostuvat kuitenkin edelleen, mutta senkin osuus on hieman edellisviikkoa pienempi.

Yhteiskunnallisissa ilmiöissä tapahtuneet muutokset

Lähde: Kuntien sosiaalihuollon tilannekuvakysely, STM THL

Viikolla 19 sosiaalihuollon palveluissa havaitut muutokset yhteiskunnallisissa ilmiöissä.

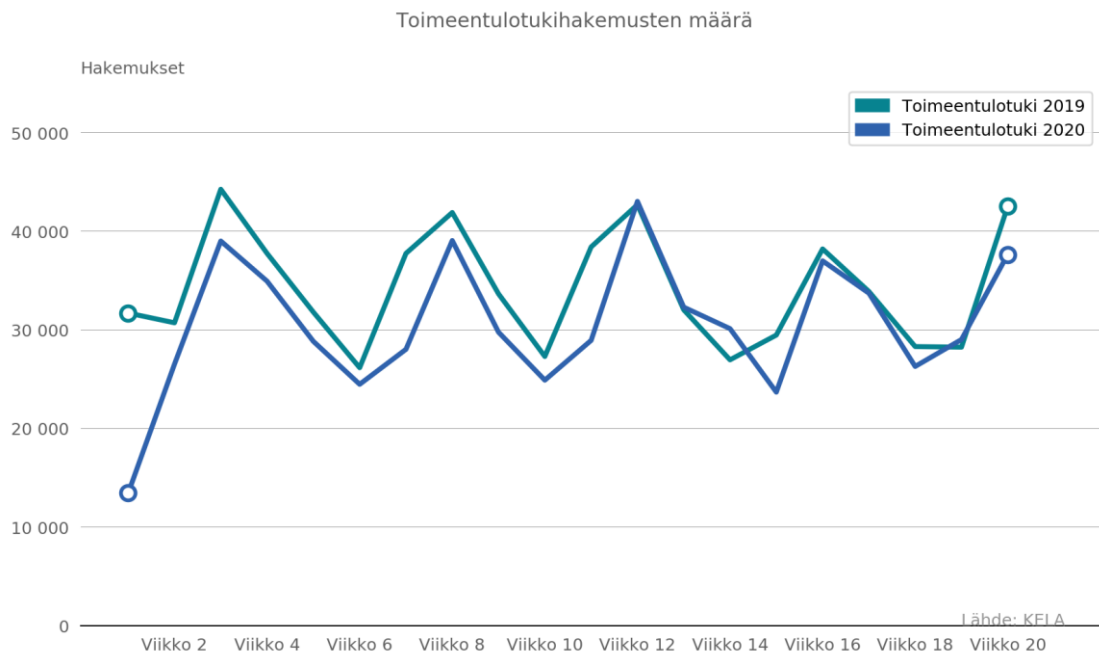
Kyselyn avoimissa vastauksissa huolina nousivat esiin erityisesti kokemus tasapainoilusta epidemia- ja kriisitilanteiden säilyttämisen ja kiireettömien palveluiden järjestämisen kanssa. Kunnissa ollaan edelleen huolissaan myös henkilöstön jaksamisesta sekä riittävydestä erityisesti kesälomakauden alkaessa.

Lue sosiaalihuollon tilannekuvasta viikoilla 14–19: [Sosiaalihuollon tilannekuvan viikkoseuranta](#)

Toimeentulotukihakemusten määrässä ei näy vielä muutosta viime vuoteen verrattu, työttömyysturvahakemusten määrä edellisvuotta suurempi

Koronaepidemian aikana ei tähän mennessä ole havaittu selkeää muutosta perustoimeentulotuen hakemusten määrässä. Hakijamäärät ovat olleet vuoden 2020 ensimmäisinä viikkoina jopa pienempiä kuin edellisenä vuotena. Toimeentulotuen tai taloudellisen tuen tarve työttömäksi jääneillä alkaa usein yhden tai kahden kuukauden päästä työttömyyden alettua varsinkin, jos työttömyysturvahakemuksen käsittely viivästyy.

Odotettavissa on, että kasvava työttömyys ja lomautukset lisäävät epidemian pitkittyessä taloudellisia ongelmia ja toimeentulotuen tarve väestössä kasvaa. Toimeentulo-ongelmat kasvattavat myös muiden sosiaalisten ongelmien riskiä.

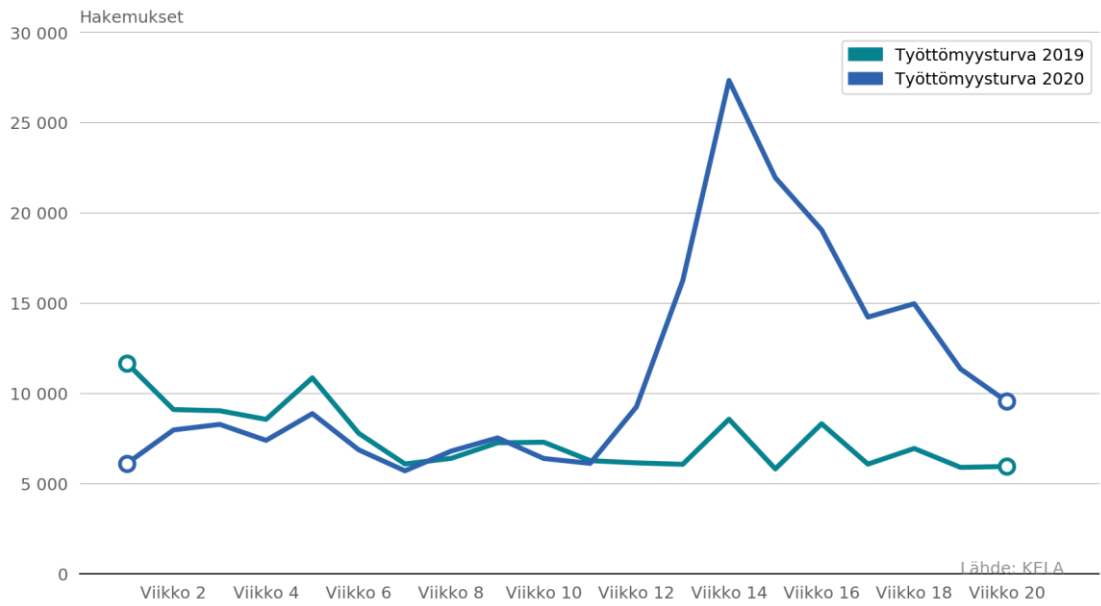

Perustoimeentulotuen hakemusten määrät viikoilla 1-20 vuosina 2019 ja 2020.

Lähde: Kela

Uusien työttömyysturvahakemusten määrä alkoi nousta viikolla 12 ja korkeimmillaan hakemusten määrä on toistaiseksi ollut viikolla 14, jonka jälkeen luvut ovat olleet laskusuunnassa. Hakemuserien lasku on jatkunut viikkoon 20 saakka, mutta määrät ovat edellisvuotta korkeammat. Kelan tietojen mukaan hakemuserien määrät ovat kasvaneet kaikissa maakunnissa ja ikäryhmissä.

Työttömyysturvahakemusten määrä

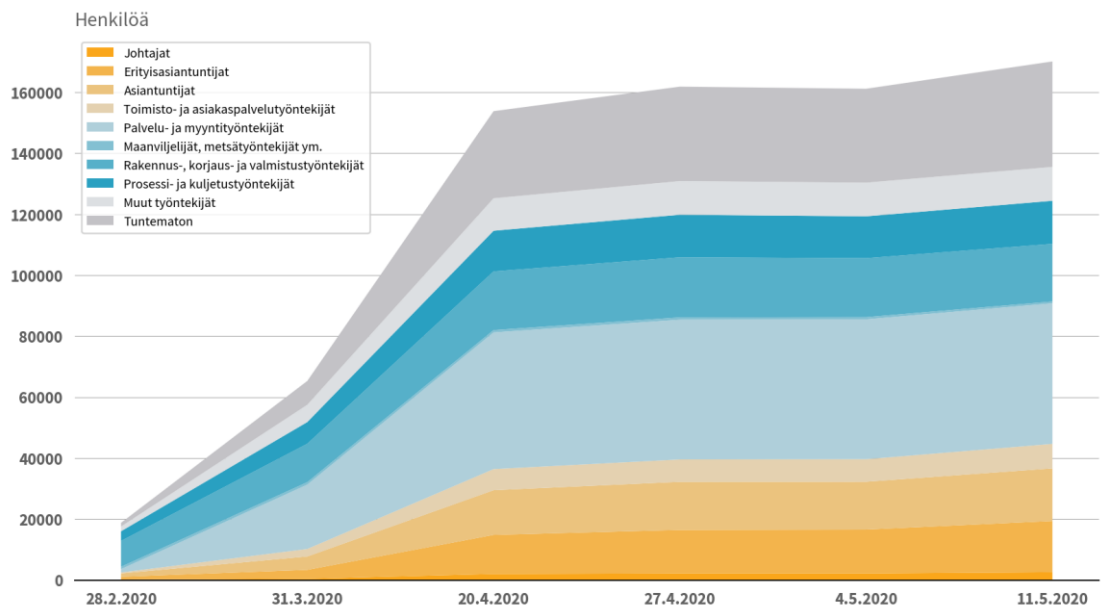

*Työttömyysturvan hakemusten määrät viikoilla 1-20 vuosina 2019 ja 2020.
Lähde: Kela*

Lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin

Alkaneet lomautusjaksot ovat lisääntyneet koronaepidemian aikana selvästi. TEM:n tietojen mukaan lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin, mikä heijastaa erityisesti matkailun sekä hotelli- ja ravintola-aloihin kohdistuneita rajoituksia. Suurin kasvu lomautettujen määrissä ajoittui huhtikuun alkuun, mutta toukokuun aikana kasvu näyttää jo hidastuneen.

Lomautettujen lukumäärät ammattiryhmittäin 28.2.-11.5.2020

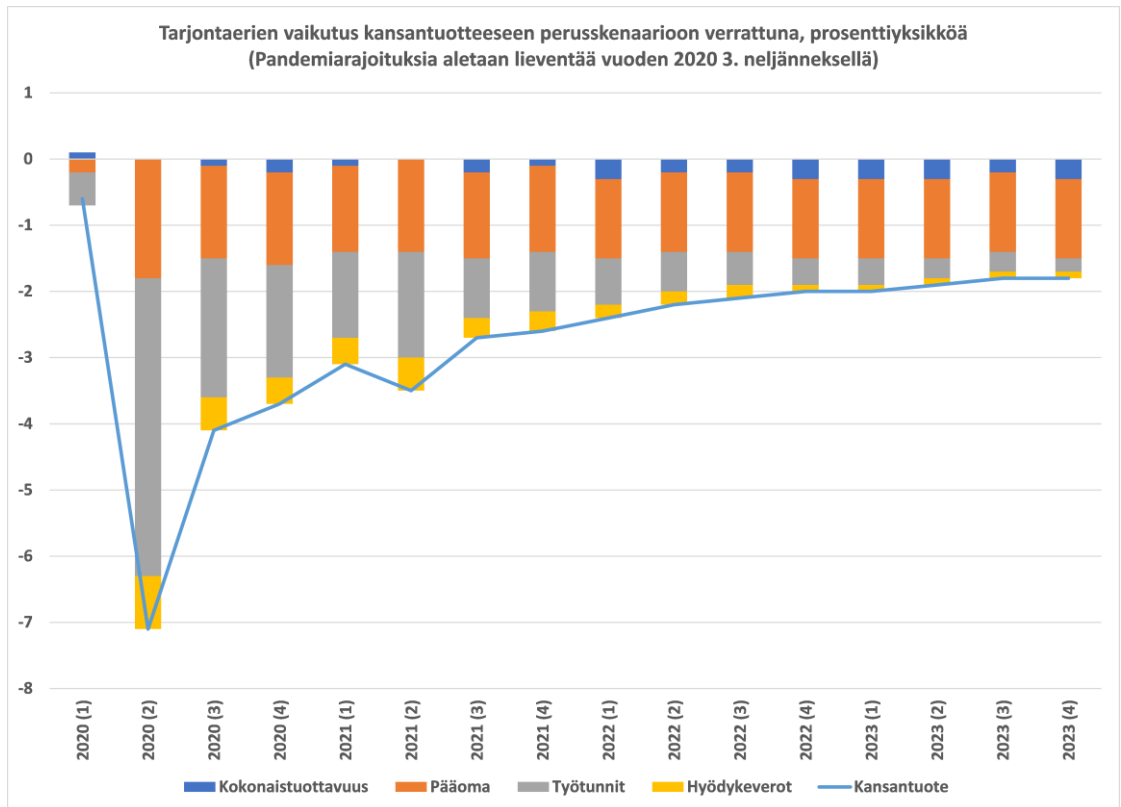

Lähde: TEM. Päivitetty 19.5.2020.

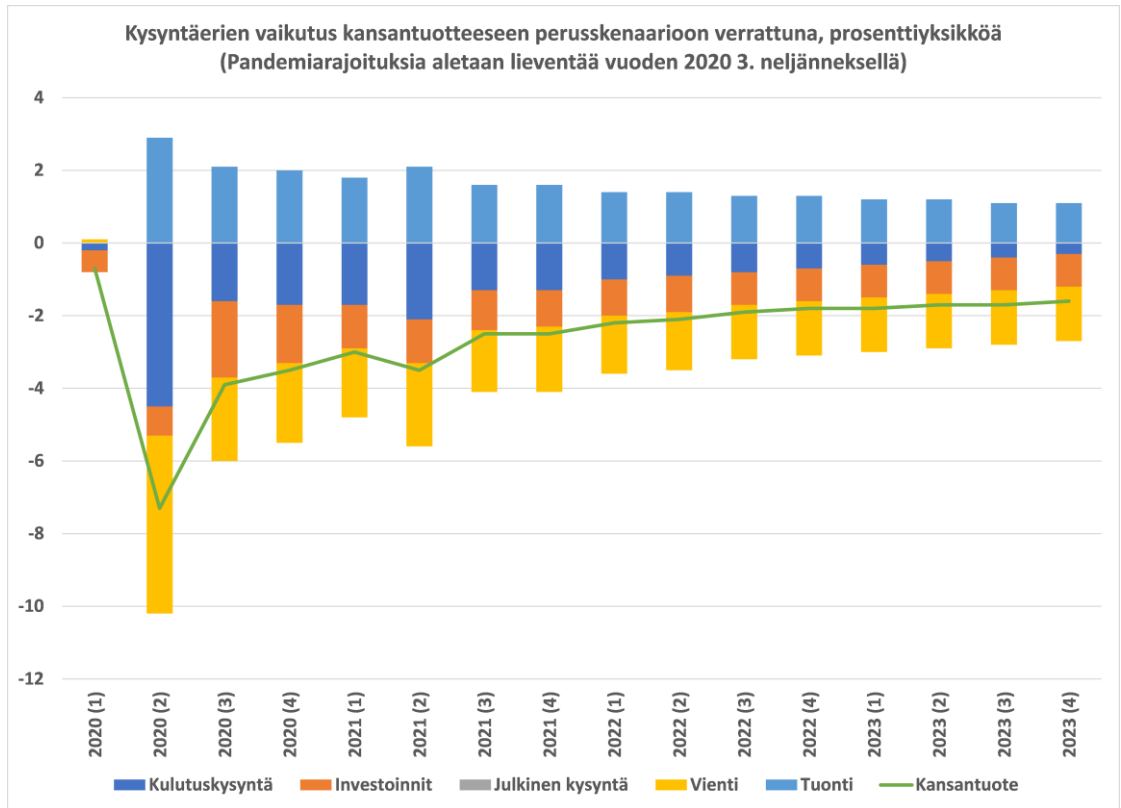
Kansantalous

Pandemian vaikutuksia kevään 2020 aikana, ja ennakoituja vaikutuksia lähivuosina tarkastellaan alla kansantuotteen kasvuhajoitelmien avulla. Hajoitelma kuvaa sitä, kuinka vaikutukset syntyvät kansantuotteen kysyntä- ja tarjontaerien kautta tarkasteltuna.

Tarjontierien kautta tarkasteltuna nähdään, että vaikutus syntyy ennen kaikkea työtuntien menetyksestä, joka syntyy eritoten rajoitustoimien kautta. Tässä arviossa työpanosta menetetään lyhytaikaisesti lamavuosien tapaan, mutta jos työttömyys ei muutu pitkäaikaistyöttömyydeksi, työllisyys palautuu ainakin osittain varsin pian.

Kysyntäerien kautta tarkasteltuna näkyy hyvin selvästi, että vaikutuksen takana on kulutuskysynnän rajoittaminen ja viennin supistuminen maailmantalouden kasvun hidastuessa. Kaikkiaan kansantuote supistuu yli seitsemällä prosentilla toisen vuosineljänneksen aikana; pidemmällä aikavälillä talous alkaa toipua, jos rajoituksia päästään purkamaan.

Alla olevaan kuvioon on koottu työtuntien vaikutus kansantuotteeseen vuonna 2020 ja lähivuosina peruskenaarioon verrattuna. Tästä kuvioista näkyy, että palvelualojen työtuntien muutoksella on kaikkein suurin vaikutus kansantuotteeseen. Nämä toimialat ovat kaikkein työvoimaintensiivisimpiä ja rajoitukset ovat myös kohdistuneet selvimmin näille toimialoille.

